

P. Keuning

de jeugdige verschijning

In de tegenwoordige literatuur hebben we nog al eens te doen met de moeder als jeugdige verschijning.

Ze heeft een „ranke gestalte“, ze kleedt zich zorgvuldig, vooral jong, versmaadt de genoegens van de wereld ganselijk niet en vindt het leuk, dat er mensen zijn, die haar man voor haar vader aanzien en haar dochter voor haar zuster.

Zij is de moderne vrouw, die niet oud wordt, altijd nog kan meedoen, een wonderbare vitaliteit bezit, de egoïste, die neemt, wat ze krijgen kan.

Nu zou het niet zo erg zijn, als we deze vrouwenfiguren alleen in de romans ontmoetten, maar wij zien ze in het leven telkens langs ons gaan, de jeugdige verschijningen, de moeders, die geen moeder willen zijn. En dat is héél erg.

We kunnen maar niet zeggen: Och ja, die romans. Wij moeten zeggen: Helaas, het leven.

De jeugdige verschijning heeft een dochter. Ze heeft er gewoonlijk maar één. Voor véél kinderen voelt ze niet; kinderen maken oud en een „jeugdige verschijning“ is niet denkbaar in een groot gezin.

De moeder van de éne dochter houdt er ook een man op na. In de romans komt deze man niet op de voorgrond, of het moet dan een al ietwat oude brombeer zijn, die zijn vrouw niet begrijpt — natuurlijk begrijpt hij haar niet — een ouderwetse naarling, die zijn vrouw nog gezellig thuis wil zien en haar hindert in haar uitgangetjes en pretjes, die ze toch zo nodig heeft. Stel je voor, waarom is ze getrouwd, als haar huwelijk het haar nog niet eens mogelijk maakt, aan alles mee te doen?

Nu goed, laten we veronderstellen, dat de man zijn vrouw, die jeugdige verschijning, begrijpt. Hij bewondert haar, hij, die geen kans ziet, met haar jong te blijven, verheugt zich in haar gratie en maakt het haar mogelijk, een leven van luxe en vermaak

te leiden. Overigens blijft hij — en dat is ook zijn plicht — zorgvuldig op de achtergrond. Hij heeft geen eisen, hij is er alleen, om de financiën te verzorgen.

De jeugdige moeder heeft over de opvoeding van haar dochter zeer moderne ideeën. Een ouderwetse moeder, nu ja, die was moeder en bleef moeder. Maar de jeugdige verschijning wil het liefst geen moeder zijn. Daarom wordt ze vriendin van haar dochter. Natuurlijk heeft dit enige konsekventies. Deze b.v., dat de dochter haar noemt bij haar meisjesnaam en lustig aan het jij-en en jou-en slaat, dat het een lieve lust is. Dat is wel aardig voor de jeugdige verschijning; het versterkt de illusie, dat zij geen dochter heeft, maar een zuster.

Een andere konsekwentie is, dat de dochter van háár kant geen dochter wil blijven; ze zich alleen in zoverre om haar moeder bekommert als ze dat ook om de een of andere vriendin zou doen.

Een derde konsekwentie is, dat de jeugdige verschijning op haar dochter-vriendin in alles is aangewezen. Er zijn van die geheimpjes nietwaar, die men 't liefst niet verraden wil, van die uitgaven, waarvan de „ouwe man“ 't liefst maar niet moet weten. Een minder-goede verstandhouding tussen beide „vriendinnen“ is daarom niet wenselijk. De vriendschap moet, hoe dan ook, worden aangehouden en dat is moeilijk tussen twee egoïstische vrouwen. Maar voor wat hoort wat.

De jeugdige verschijning leeft onbekommerd voort — tot de ouderdom haar overvalt, haar van al haar genoegens berooft en doodarm maakt. Nu heeft ze niets meer. Nu, nu kan het eind eigenlijk ook wel komen.

Dat is het eigenlijk: de jeugdige verschijning heeft met alle levenswaarden een roekeloos spel gespeeld en ze heeft nu alles verspeeld.

De jeugdige verschijning heeft nooit een 42

echtgenoot gehad; ze had alleen maar een zeker iemand, die voor haar betaalde, wat er te betalen viel.

Misschien, toen haar kind nog jong was, is ze moeder geweest; misschien was ze ook alleen maar een verzorgster. In elk geval heeft ze later haar moederschap verspeeld.

En nu de man. De man is, toen hij langzamerhand ouder werd, meteen een eenzame geworden. O, zeker, er was een vrouw, die aan zijn tafel zat; maar van een intens samenleven was geen sprake; aan zijn tafel zat de vriendin van zijn dochter. En de dochter? Die is hem allang ontgroeid en beschouwt hem, naar het voorbeeld dat de jeugdige verschijning haar gaf, als iemand, waarmee je in sommige gevallen rekening moet houden — lastig genoeg — en die je, als 't er op aankomt, toch met een paar lieve woordjes nog al eens kunt overhalen.

De dochter zelf is een weeskind. Ze heeft noch vader noch moeder. Ze heeft een „ouwe heer“, die, nou ja, meegaand is of minder-meegaand en ze heeft een vriendin, die toch eigenlijk ook weer geen vriendin is, een halfslachtig wezen, dat soms aan je hangt als een klit en met je mee wil, ook als je veel liever alleen bent met

vriendinnen van je eigen leeftijd.

Zo vermoordt de jeugdige verschijning een heel gezin. Waarom doet ze dat? Omdat ze niet oud wil worden. Oud-worden is sterven, ja, inderdaad, en ze wil niet sterven. Die dood is verschrikkelijk. Voorts gebiedt ook haar ijdelheid haar om jong te blijven. En ten slotte weet ze heel goed, dat er genoegens zijn, waaraan een oude vrouw niet kan deelnemen, omdat dit door de mensen „gek“ gevonden zou worden, het allervreselijkste, wat je kan overkomen.

Ja, zo komt de jeugdige verschijning in de romans. Ze is niets, ze heeft niets, ze presteert niets, ze bederft alles en ze gaat de weg naar het verderf.

De jeugdige verschijning heeft in de literatuur recht van bestaan, want ze is er werkelijk. Het was te wensen, dat ze maar gauw verdween. Dat ze weer de zegen leerde kennen van het samen-ouder worden en dat ze besloot zich te kleden, zoals haar leeftijd dat meebrengt.

Er worden zo nu en dan moederdagen gehouden. Wij zeggen er hier geen goed of kwaad van. Maar kunt ge u voorstellen, dat een grote dochter op de morgen van zo'n dag met een blij en gelukkig hart tegen de jeugdige verschijning kan zeggen: Moeder?

Volgens de Javabode zijn er in onze Oost overvulde gevangenis, zodat er gevangenen zijn die „thuis slapen“.

Een gezellige boel, waartegen moeder de vrouw wel geen bezwaar zal hebben.

In een blad vraagt iemand, of mogelijk de radio er schuld aan kan zijn, dat zijn kanarie niet meer zingt. De redactie antwoordt, dat dat niet mogelijk is, maar dat de radio wel een kanarie van de wijs kan brengen.

Geen wonder. Er zijn ook wel mensen, die door de radio van de wijs worden gebracht.

Uit een tijdschrift: „Een moderne vrouw zonder talisman of amulet is niet goed denkbaar.“

Ik ben nog nooit zo blij geweest als nu, dat mijn vrouw niet modern is.

Uit een artikel: „Het is ten enenmale onnodig, te blijven in een ongelukkige toestand, welke geluk noch bevrediging geeft. Gij moet alleen ontwaken, u bewust worden van uwe mogelijkheden, en dan uzelf opwerken tot handelen“.

Dat moet je in deze tijd maar eens zeggen tot al die mensen, die dag op dag naar werk zoeken.

„Omdat overal alles is, komen wij overal alles te kort,“ lazen wij in een artikel. Wij zijn het daarmee eens. Omdat overal niets is, hebben wij overal van alles overvloed. Zó moet het worden.

De Amerikaanse New York Herald heeft critiek op Roosevelt's „Boodschap.“ Het blad zegt: „zij is wat de bewoordingen betreft bewonderenswaardig moed-gevend in haar algemeenheid, zij is ontmoedigend vaag ten aanzien van schier elk onderdeel der voor de uitvoering te nemen maatregelen.“

Nogal logisch!

Wat zou men anders van een officieel staatsstuk verwachten?

In 1908 waren er in Engeland en Schotland 156000 geestelijk minderwaardigen en in 1929 werd het aantal geschat op 300000.

Voor 25 jaren bedroeg het aantal minderwaardigen 4 à 5 procent per mille, nu 8 à 9 procent.

Er is nog iets anders. Het aantal normale kinderen neemt af en dat der zwakzinnigen vermeerderd. En dat in onze tijd van „ontwikkeling.“ Hier is ontwikkeling in zeer ongunstige zin.

